

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci nezletilé žalobkyně **Č. A.**, nar. X, jejímž jménem podal žalobu zákonný zástupce Ch. M., nar. X, oba t. č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, právně zastoupení JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem AK Hradec Králové, Šafaříkova 666, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2009, čj. OAM-309/VL-01-K01-2009, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2009, čj. OAM-309/VL-01-K01-2009 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám právního zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 9.056, - Kč, a to do 30ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný správní orgán vydal dne 30. 12. 2009 rozhodnutí, kterým neudělil mezinárodní ochranu nezletilé žalobkyni, s odkazem na ust. § 12, § 13, § 14 a §§ 14

a) a 14 b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Včasnou žalobou se zákonný zástupce nezletilé žalobkyně domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného, uvedl, že žalovaný nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť on i jeho žena byli v Kazachstánu pronásledováni z důvodu náboženství, pokud se do země vrátí, bude uvězněn, totéž hrozí jeho ženě, neboť jsou v zemi původu považováni za nepřátele vlasti. Z tohoto důvodu jsou ohroženi mučením, vězněním a možná i smrtí, v důsledku čehož by mohla dcera vyrůst jako sirotek. Jejich jména jsou kazašským státním orgánům dobře známa, tyto pouze čekají, kdy se vrátí. Správní orgán se jejich ohrožením nezabýval dostatečným způsobem, v případě návratu je čeká nespravedlivý soud, a to jako rodiče dítěte, kteří se o něho mají postarat, zajistit její zdravé výchovné prostředí. Až dcera vyroste, bude se potýkat se stejnými problémy – tedy pronásledováním z důvodu náboženství, neboť v Kazachstánu nejsou respektována základní lidská práva, není možné se tam dovolat účinné ochrany od příslušných orgánů. Otec nezletilé odkázal na žádost o udělení mezinárodní ochrany ve věci své dcery, protokol o provedeném pohovoru a ostatní spisový materiál. Žádal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Správní orgán uvedl v písemném vyjádření k žalobě ze dne 11. února 2010, že obavy, vyjádřené zákonným zástupcem nezletilé žalobkyně nelze kvalifikovat jako odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu zákona o azylu, ani jako hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy v případě návratu do země původu. V řízeních o žádostech o udělení mezinárodní ochrany podaných rodiči nezletilé nebyly shledány, s ohledem na jejich výpovědi a shromážděné informace o situaci v Kazachstánu, důvody pro závěr o azylově relevantním pronásledování, ani hrozba mučení, věznění či smrti. Taková tvrzení nejsou proto opodstatněná ani v případě nezletilé dcery, která důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany odvozuje od důvodů svých rodičů. Obecná nespokojenost se situací v zemi původu, včetně stavu dodržování lidských práv nezakládá existenci azylově relevantních důvodů. Žadatelce v případě návratu do Kazachstánu nehrozí uložení či vykonání trestu smrti, mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest, postih ze strany státních orgánů jí nehrozí ani jako neúspěšné žadatelce o udělení mezinárodní ochrany. V Kazachstánu neprobíhá mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt, její vycestování není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Při posuzování žádosti nezletilé žadatelky se žalovaný nedopustil žádné nezákonnosti, stav věci zjistil řádně a dostatečně, navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V průběhu jednání soudu dne 1. 7. 2010 zástupce nezletilé sdělil soudu, že pod spisovými značkami X a X rozhodl Krajský soud v Praze dne X o zrušení rozhodnutí správního orgánu o neudělení mezinárodní ochrany rodičům nezletilé Aishy, písemný rozsudek však nebyl účastníkům dosud doručen. Soud konstatoval, že ho k výzvě krajskému soudu neobdržel dosud ani zdejší soud. Odkázal na písemnou žalobu s tím, že žalovaný nezjistil dostatečně současnou situaci v Kazachstánu, tuto popisuje materiál Doc. K., zpracovaný pro X, který za nezletilou žalobkyni předkládá. Je zde mj.

popsána policejní brutalita a perzekuce náboženských menšin, důsledky těchto jevů se vztahují i na nezletilou žalobkyni. Zákonný zástupce nezletilé uvedl, že jeho rodiče se po třetím zamítnutí žádosti o udělení azylu v ČR přemístili na Ukrajinu, kde pobývali 8 měsíců. Poté jim jakási organizace zabezpečila vízum do Holandska, kde jim byl azyl udělen. Otec měl na Ukrajině velké problémy, oslepl a prakticky přestal chodit, toto je připisováno obavám z deportace. Bratr nezletilé se léčí v Praze na psychiatrii, nesmí zůstat sám ani se dívat na nebezpečné filmy, měl by dostávat pouze pozitivní informace, bojí se uniform a případného návratu, vyšetřovatelů, pamatuje si, jak se schovával pod postel. Pokud má přijít v táboře zde kontrola, musí s ním odejít do vedlejší místnosti. Na internetu je možné prakticky každý den objevit nové aktuální zprávy o porušování lidských práv v Kazachstánu – předložil přílohy. V případě návratu do země původu má obavy, jsou tam porušována náboženská práva člověka, lidé jsou mučeni, ovšem již ne ve věznicích, ale i v bytech a na chatách, aby se to veřejnost nedozvěděla. Rodiče zákonného zástupce nezletilé měli tyto problémy, otec pobýval v Kazachstánu 40 let ve vedoucím postavení organizace, zabývající se dobýváním ropy a plynu a měl kontakty v různých orgánech, známé ve vysokém postavení. Všichni mu však řekli, že pokud má tento náboženský problém, nemohou pro něho nic udělat. Syn zákonného zástupce má od 3 let psychické problémy, pokud by byl s manželkou uvězněn, měly by děti problémy a jejich osud by byl smutný. Soudu zákonný zástupce předložil aktuální psychiatrický nález matky nezletilé. Zástupce žalobkyně pak uvedl, že udělení mezinárodní ochrany nepředpokládá ve svých ustanoveních problémy při odjezdu z vlasti, materiály o situaci v Kazachstánu jsou předkládány soudu z toho důvodu, že žalobce je přesvědčen, že správní orgán tuto situaci dostatečně nezjistil. Otec nezletilé opustil Kazachstán bez víza přes Turecko, jeho manželka obdržela vízum z důvodu možné léčby syna v nemocnici v Hradci Králové. Při jednání soudu dne 30. 8. 2010 pak zástupce žalobce sdělil, že Doc. K. i nadále vypracovává posudky pro AI, na žalobních námítkách za nezletilou setrvává s tím, že i nadále hrozí v Kazachstánu nebezpečí mučení, neexistuje tam spravedlivý proces, je tam perzekuce jednotlivých vyznavačů islámu, toto vše bylo doloženo. Odkázal na rozhodnutí soudu ve věcech rodičů nezletilé, na zhodnocení situace rodiny i situace, panující v zemi původu s tím, že v dané věci jsou naplněny minimálně podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Navrhuje zrušení rozhodnutí žalovaného, na náhradu nákladů řízení účtuje odměnu právního zastoupení nezletilé žalobkyně, spočívající ve 3 právních úkonech, 3 režijních paušálech, včetně 20 % DPH, o jejíž registraci předložil soudu písemné osvědčení. Zákonný zástupce pak účtuje jízdné za dvě cesty k jednáním soudu a zpět.

Pověřený pracovník žalovaného při prvním soudním jednání poukázal na sdělenou situaci rodiny, která však zcela konkrétně nevystihuje případné problémy nezletilé žalobkyně, v případě rodiny se jedná o jednotlivé příběhy, nezákonnost projednávaného rozhodnutí z projevu zákonného zástupce neplyne. To platí i o jednotlivých předložených materiálech, které mohou mít význam pouze tehdy, pokud jejich obsah lze na tuto vztáhnout. Zákonný zástupce vycestoval ze země svobodně, hrozba vážné újmy tak dle názoru žalovaného není naplněna, není stíhán, ani vůči němu nebylo vzneseno žádné obvinění. Soudy přitom ve své judikatuře přisuzují velký význam charakteru opouštění země původu, zda dotyčný prchá před

pronásledováním, jaké prostředky použije k vycestování a zda mu je v něm bráněno. Pracovnice žalovaného při jednání soudu dne 30. 8. 2010 pak sdělila, že nová rozhodnutí ve věcech rodičů dosud vydána nebyla, neboť rozsudky byly sice vyhlášeny 12. dubna 2010, k jejich doručení však došlo až v průběhu letních měsíců. Organizace Amnesty International se od přípisu Doc. K. distancovala, žalovaný má k dispozici toto písemné vyjádření, že již zaměstnancem této instituce není. Rozhodnutí ve věci nezletilé považuje za zákonné, při vědomí, že ve věci rodičů nezletilé došlo ku zrušení rozhodnutí pak ponechává rozhodnutí na úvaze soudu. Náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ve správním spise se nachází rodný list nezletilé A. Č., nar. X, jejímž otcem je M. Č., nar. X a matkou B. Ž., nar. X. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 5. 5. 2009 zákonný zástupce nezletilé uvedl, že děvče je bez státní příslušnosti, narodila se v České republice, nemá žádný kazašský doklad. O udělení mezinárodní ochrany žádá i její otec, matka a bratr K., nar. 15. 7. 2002. Je islámského vyznání, o mezinárodní ochranu žádá z humanitárního důvodu, neboť pokud odjede rodina domů, mohli by být rodiče zavražděni a dítě by zůstalo bez opory. Dle tamního zákona hrozí zrádcům vlasti 15 nebo 20 let vězení, někdy i trest smrti, záleží na tom, kde byl a co tam vykládal. V rámci pohovoru pak též den otec nezletilé uvedl, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla zamítnuta, je v nejisté situaci, žádá o humanitu k novorozené dceři na základě Konvence o právech dítěte. V Kazachstánu jej čeká nespravedlivý soud, mučení, neblahé následky – odloučení dítěte od rodičů, narušení psychiky. Dítě by zůstalo sirotkem, v dospělosti by mělo stejné problémy jako rodiče. Matka nezletilé měla v těhotenství psychické problémy, čas teprve ukáže, zda to nenechalo trvalé následky na dceři, prodělala i hepatitidu C. Dcera se narodila v České republice, nemá kazašské doklady, takže nemá státní občanství. Syn rodičů má též psychické problémy v důsledku toho, co v Kazachstánu viděl, bojí se. Zákonný zástupce byl současně seznámen s podkladovými materiály, které shromáždil správní orgán za účelem posouzení situace nezletilé a situace v zemi původu, uvedl, že v životě je to jinak, než tam je napsáno, neboť pokud by tam byla skutečně taková situace, nikdo by neodjížděl, důkazy o svých tvrzeních doloží. Doloženy byly v tento den 4 lékařské nálezy o zdravotním stavu matky nezletilé z doby těhotenství a 8 článků z internetu, pojednávajících o nedobré situaci v Kazachstánu. Součástí správního spisu jsou i podkladové zprávy o zemi původu, které žalovaný uvedl na str. 3 a 7 svého rozhodnutí. Postupně pak zákonný zástupce nezletilé předal žalovanému další materiály, z nichž byl vesměs pořízen český překlad. Z rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2009 plyne, že ve věci matky a otce nezletilé bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany správním orgánem.

Soud přijal materiály, předložené zákonným zástupcem nezletilé žalobkyně, a to 46 stran materiálů, o nichž otec nezletilé uvedl, že pojednávají zejména o situaci v dodržování lidských práv v Kazachstánu, resp. v jejich porušování, když o jejich podstatě vypovídá materiál Amnesty International, datovaný 23. červnem 2010 a podepsaný koordinátorem pro uprchlíky, Doc. PhDr. L. K., Ph.D. Zde se uvádí, že Kazachstán je sice formálně parlamentní republikou, stav demokratických institucí a lidských práv je však neutěšený a zdaleka neodpovídá

západním standardům. Země je od rozpadu SSSR prakticky ovládána autoritářským režimem prezidenta Nursultana Nazarbajeva, opoziční strany jsou vystaveny perzekuci a diskriminaci. Legitimita režimu je udržována zmanipulovanými volbami, dřívější systém byl vystřídán zkorumpovaným oligarchickým režimem, který používá různé represivní prostředky. Soudní systém postrádá nezávislost, oponenti jsou kriminalizováni, v zemi je rozšířena policejní brutalita a zadržování bez soudu. Na policejních stanicích dochází k mučení, porušována jsou práva shromažďovací, uprchlíků, perzekuovány jsou náboženské menšiny bez rozdílu vyznání – od hnutí Hare Krišna, Svědků Jehovových, malých protestantských církví, až po různé odnože islámu. Tyto jsou vystaveny slovním i administrativním útokům ze strany nejvyšších vládních představitelů i úřadů, zejména tajné policie. Všechna náboženská sdružení se musela přeregistrovat a ta, která registraci neobdržela, byla zakázána. V zemi není umožněno svobodné vyznávání různých náboženství a je tedy doporučeno udělit mezinárodní ochranu rodině Č.. Odborný nález MUDr. O. ze dne X pak popisuje depresivní syndrom reaktivního charakteru matky nezletilé.

Z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne X sp. zn. X, který byl soudu předložen vyplývá, že rozhodnutí žalovaného ve věci matky a nezletilého bratra žalobkyně ze dne X, čj. X bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení, když krajský soud neshledal jeho odůvodnění za dostatečné a vytkl správnímu orgánu i vady řízení, stejně pak rozhodl krajský soud i ve věci otce nezletilé téhož dne pod sp. zn. X, a to o rozhodnutí žalovaného ze dne X pod čj. X.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a věc mu vrátil k dalšímu řízení (odst. 4 téhož ustanovení).

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 10

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Soud předně uvádí, že ve věci nezletilé žalobkyně zcela evidentně nemohlo v minulosti dojít k naplnění ust. § 12 a) zákona o azylu, neboť se narodila v r. 2009 na území České republiky, nemohla tak být naplněna podmínka azylově relevantního pronásledování její osoby v zemi původu, který je odvíjen od státní příslušnosti jejích rodičů, tedy Kazachstánu – viz str. 3 napadeného rozhodnutí žalovaného. Zákonný zástupce v žalobě apeloval zejména na to, že ohrožení dcery v případě návratu rodiny do Kazachstánu bude velké, neboť její rodiče budou perzekuováni, reálné je jejich věznění a dcera by byla osamocena a postupně podobně ohrožena. Po přezkoumání a projednání věci nezletilé žalobkyně soud zjistil zejména tu skutečnost, že Krajský soud v Praze dne X. rozhodoval o žalobě jejích rodičů, jak uvedeno shora, obě rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení s tím, že žalovanému správnímu orgánu uložil, aby se jejich věcí znovu zabýval, odstranil vady předchozího řízení a po provedení dalších důkazů ve věci oba případy znovu

zhodnotil a rozhodl. Protože důvody, uvedené v žalobě ve věci nezletilé vedou soud k závěru, že její příběh je odvozen zejména od příběhu jejích rodičů, a to jak v hodnocení, zda v zemi původu došlo k jejich pronásledování, či mohli pocítovat důvodné obavy z něho, či jim v případě návratu hrozí jimi uváděné vážné obtíže, a toto hodnocení není uzavřeno, neboť obě věci byly žalovanému jiným soudem vráceny k dalšímu řízení, soud spatřuje seriózní řešení v postupu, kdy žalovaný bude mít možnost hodnotit ve stejném časovém horizontu věc všech příslušníků rodiny na základě doplněných zjištění tak, jak správnímu orgánu uložil Krajský soud v Praze ve výše uvedených věcech otce a matky nezletilé. Soud tak dále nehodnotil naplnění jednotlivých ustanovení zákona o azylu v případě nezletilé, neboť poukazuje zejména v souvislosti s výše uvedeným na ust. § 13 a § 14 b) zákona o azylu. V daném případě nelze vyloučit, že správní orgán po doplnění řízení může dospět k jinému závěru, než ve svých rozhodnutích ve věcech rodičů ze dne 11. 8. 2008, což by v případě ustanovení, citovaných v dřívější větě, znamenalo i případné přehodnocení situace jejích nezletilé dcery. V zájmu časově shodného hodnocení situace celé rodiny pak soud přikročil ku zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ve věci nezletilé žalobkyně s tím, že předpokládá, že správní orgán naplní soudem výše citovanou úvahu a věc nezletilé žalobkyně, narozené v r. 2009 na území České republiky, posoudí v intencích hodnocení žádostí jejích rodičů a bratra dle pokynů, naznačených v rozsudcích Krajského soudu v Praze, jak citovány výše.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšná nezletilá žalobkyně účtovala prostřednictvím svého zákonného zástupce náhradu nákladů řízení, spočívající v odměně právního zastoupení advokáta, kterému byla k tomuto zastupování udělena dne 7. 6. 2010 plná moc. Odměna činí, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), ve spojení s § 7 bod 5 vyhlášky MS č. 177/1996 Sb. v platném znění, 3x částku 2.100,- Kč za právní úkon, 3x částku 300,- Kč za režijní paušál dle § 13 odst. 3 téhož předpisu (celkem s 20 % DPH 8.640,- Kč). Zákonný zástupce účtoval dále jízdné ku dvěma jednáním soudu z PoS v Kostelci nad Orlicí, když dne 1. 7. 2010 cestoval i s nezletilou žalobkyní a manželkou – 2x 45,- a 1x 22,- Kč (2x), tj. 224,- Kč, k tomu 36,- Kč MHD x 2 činí celkovou částku 296,- Kč, dne 30. 8. 2010 pak činí cestovné 120,- Kč. Celkem tak bylo zákonnému zástupci nezletilé přiznáno jízdné ve výši 416,- Kč, náhrada nákladů řízení činí celkem částku 9.056,- Kč.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s.ř.s.).

Proti pravomocnému rozhodnutí je přípustná kasační stížnost, kterou lze podat z důvodů a za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Kasační stížnost je třeba podat ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu v Brně, který o ní bude rozhodovat. Nemá-li účastník vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

V Hradci Králové dne 30. srpna 2010

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
Samosoudkyně